TÒA ÁN NHÂN DÂN **HUYỆN CAO LÃNH** **TỈNH ĐỒNG THÁP**	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập - Tự do- Hạnh phúc**
Số: 01/2024/QĐST-VDS	*Cao Lãnh, ngày 13 tháng 3 năm 2024*

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ

V/v Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN CAO LÃNH, TỈNH ĐỒNG THÁP

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Trần Hồng Thắm.

Thư ký phiên họp: Ông Nguyễn Văn Toàn – Thư ký Tòa án nhân dân huyện Cao Lãnh, tỉnh Đồng Tháp.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Cao Lãnh tham gia phiên họp: Bà Phan Thị Thu Trang - Kiểm sát viên.

Ngày 13 tháng 3 năm 2024, tại trụ sở Tòa án nhân dân huyện Cao Lãnh mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 1209/2023/TLST-VDS ngày 26 tháng 12 năm 2023 về "Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự" theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 03/2024/QĐST-VDS ngày 26 tháng 02 năm 2024, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

Người yêu cầu giải quyết việc dân sự: Chị Lê Thị N, sinh năm 1987;

Địa chỉ: tổ 16, ấp An Đ, xã An B, huyện Cao L, tỉnh Đồng Tháp.

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan: Ông Lê Văn N, sinh năm 1971;

Địa chỉ: ấp 4, xã Bình Hàng T, huyện Cao L, tỉnh Đồng Tháp.

(Người yêu cầu có mặt, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan vắng mặt)

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu ngày 23 tháng 11 năm 2023, lời trình bày trong quá trình giải quyết việc dân sự và tại phiên họp người yêu cầu giải quyết việc dân sự là chị Lê Thị N trình bày:

Ông Lê Văn N là chú ruột của chị Lê Thị N. Ông N đã bị nhiễm chất độc màu da cam từ khi sinh ra nên không đi học, không biết chữ. Ông N đăng ký hộ khẩu chung với bà Lê Thị B, sinh năm 1940, địa chỉ: ấp 4, xã Bình Hàng T, huyện Cao L, tỉnh Đồng Tháp. Hộ khẩu gia đình chỉ có bà Lê Thị B và ông N.

Bà Lê Thị B có diện tích đất tại xã Bình Hàng T và đang tiến hành làm thủ tục tặng cho chị Lê Thị N. Tuy nhiên, do ông Lê Văn N không thể ký tên xác nhận vào giấy tờ liên quan nên bà B và chị N không thể làm thủ tục tặng cho quyền sử dụng đất.

Nay, chị Lê Thị N yêu cầu Tòa án nhân dân huyện Cao Lãnh, tỉnh Đồng Tháp giải quyết tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự đối với ông Lê Văn N, sinh ngày 11/5/1971, căn cước công dân số 087071010112 cấp ngày 08/9/2022, nơi cấp: cục cảnh sát quản lý hành chính về trật tự xã hội. Địa chỉ thường trú: ấp 4, xã Bình Hàng T, huyện Cao L, tỉnh Đồng Tháp để chị N thực hiện các thủ tục đứng tên quyền sử dụng đất.

Tại kết luận giám định pháp y tâm thần theo trưng cầu số 55/2024/KLGĐ ngày 02/02/2024 Trung tâm Pháp y Tâm thần khu vực Tây Nam Bộ đối với ông Lê Văn N kết luận như sau:

- Về y học: Hiện tại, đương sự có bệnh lý tâm thần: Chậm phát triển tâm thần nặng (F72-ICD10).

- Về khả năng nhận thức và điều khiển hành vi: Hiện tại, đương sự mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi.

Ý kiến của vị đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp: Đề nghị căn cứ Điều 369, Điều 370, khoản 1 Điều 376 Bộ luật tố tụng dân sự và khoản 1 Điều 22 Bộ luật dân sự, chấp nhận đơn yêu cầu của chị Lê Thị N, tuyên bố ông Lê Văn N mất năng lực hành vi dân sự. Về lệ phí giải quyết việc dân sự: đề nghị giải quyết theo quy định pháp luật.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện Cao Lãnh nhận định:

[1] Về quan hệ pháp luật, căn cứ đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự và các tài liệu, chứng cứ khác có trong hồ sơ yêu cầu giải quyết việc dân sự thể hiện quan hệ pháp luật giải quyết là "Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự" thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân theo quy định tại khoản 1 Điều 27 Bộ luật Tố tụng dân sự.

[2] Về thẩm quyền giải quyết: Ông Lê Văn N có địa chỉ tại ấp 4, xã Bình Hàng T, huyện Cao Lãnh, tỉnh Đồng Tháp nên thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân huyện Cao Lãnh, tỉnh Đồng Tháp, theo quy định tại điểm a khoản 2 Điều 35 và điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật tố tụng dân sự năm 2015.

[3] Về nội dung yêu cầu: Chị Lê Thị N yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Lê Văn N mất năng lực hành vi dân sự với mục đích thực hiện thủ tục nhận tặng cho quyền sử dụng đất từ bà Lê Thị B (người chung hộ với ông Lê Văn N).

Nhận thấy, mặc dù chị Lê Thị N và ông Lê Văn N có quan hệ chú cháu ruột tuy nhiên cha mẹ ông Lê Văn N đã chết, ông N không có vợ con; bà Lê Thị B có diện tích đất tại xã Bình Hàng T đang tiến hành thủ tục tặng cho chị Lê Thị N nhưng do ông Lê Văn N là thành viên chung hộ với bà B không thể ký tên xác nhận vào giấy tờ liên quan nên bà B và chị N không thể làm thủ tục tặng cho quyền sử dụng đất; Do đó, chị Lê Thị N là người có quyền, lợi ích liên quan có quyền yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự.

Tất cả anh chị em ruột của ông Lê Văn N gồm ông Lê Văn Đ, ông Lê Văn C, ông Lê Văn S, ông Lê Văn P, bà Lê Thị D, bà Lê Thị N có văn bản đồng ý để chị N làm đơn yêu cầu và tham gia tố tụng trong việc tuyên bố ông Lê Văn N bị mất năng lực hành vi dân sự. Ông Đ, ông C, ông S, bà D, bà N, ông P thống nhất với yêu cầu của chị N, không có yêu cầu hay có ý kiến nào khác, cũng không yêu cầu tham gia việc tuyên bố ông Lê Văn N bị mất năng lực hành vi dân sự với tư cách người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan.

Ông N đã bị nhiễm chất độc màu da cam từ khi sinh ra nên không đi học, không biết chữ, giao tiếp rất hạn chế chỉ thông qua cử chỉ có giấy xác nhận của Bệnh viện Tâm thần tỉnh Đồng Tháp về việc xác nhận tình trạng bệnh của ông Lê Văn N, chẩn đoán ông Lê Văn N chậm phát triển tâm thần nặng/rối loạn tâm thần không biệt định khác. Ông N được địa phương hỗ trợ lãnh tiền trợ cấp hàng tháng từ Phòng thương binh và xã hội. Hiện tại, ông N không tự sinh hoạt cá nhân được, việc ăn uống, vệ sinh đều phụ thuộc vào người thân trong nhà.

[4] Xét thấy, tại khoản 1 Điều 22 Bộ luật dân sự năm 2015 quy định về mất năng lực hành vi dân sự như sau: "*Khi một người do bị bệnh tâm thần hoặc mắc bệnh khác mà không thể nhận thức, làm chủ được hành vi thì theo yêu cầu của người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người mất năng lực hành vi dân sự trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần.*"

Mặt khác, tại kết luận giám định pháp y tâm thần số 55/2024/KLGĐ ngày 02/02/2024 Trung tâm Pháp y Tâm thần khu vực Tây Nam Bộ đối với ông Lê Văn N như sau: Về y học: Hiện tại, đương sự có bệnh lý tâm thần: Chậm phát triển tâm thần nặng (F72-ICD10); Về khả năng nhận thức và điều khiển hành vi: Hiện tại, đương sự mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi.

Từ những căn cứ nêu trên, xét đơn yêu cầu của chị Lê Thị N yêu cầu tuyên bố ông Lê Văn N mất năng lực hành vi dân sự là có căn cứ và phù hợp với quy định pháp luật nên chấp nhận.

[5] Đối với ý kiến của vị đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp đề nghị Chấp nhận yêu cầu của chị Lê Thị N yêu cầu tuyên bố ông Lê Văn N mất năng lực hành vi dân sự là có căn cứ chấp nhận.

[6] Chi phí giám định: Chị Lê Thị N tự nguyện chịu 4.333.750 đồng (Bốn triệu ba trăm ba mươi ba ngàn bảy trăm năm mươi đồng) chi phí giám định. Số tiền này chị Nguyệt đã nộp và chi xong.

[7] Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Chị Lê Thị N phải nộp 300.000 đồng tiền lệ phí giải quyết việc dân sự nhưng được trừ vào tiền tạm ứng lệ phí đã nộp theo biên lai số 0001052 ngày 22 tháng 12 năm 2023 của Chi cục thi hành án dân sự huyện Cao Lãnh.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ các Điều 369, Điều 370, Điều 376, Điều 377, Điều 378 Bộ luật tố tụng dân sự;

Căn cứ Khoản 1 Điều 22 Bộ luật dân sự năm 2015.

Căn cứ Điều 37 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30-12-2016 của Ủy Ban Thường Vụ Quốc Hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp và quản lý án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận yêu cầu của chị Lê Thị N.

Tuyên bố ông Lê Văn N, sinh năm 1971; Địa chỉ: ấp 4, xã Bình Hàng T, huyện Cao Lãnh, tỉnh Đồng Tháp mất năng lực hành vi dân sự.

2. Chi phí giám định: Chị Lê Thị N tự nguyện chịu 4.333.750 đồng (Bốn triệu ba trăm ba mươi ba ngàn bảy trăm năm mươi đồng) chi phí giám định. Số tiền này chị N đã nộp và chi xong.

3. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Chị Lê Thị N phải nộp 300.000 đồng tiền lệ phí giải quyết việc dân sự nhưng được trừ vào tiền tạm ứng lệ phí đã nộp theo biên lai số 0001052 ngày 22 tháng 12 năm 2023 của Chi cục thi hành án dân sự huyện Cao Lãnh.

Người yêu cầu chị Lê Thị N có quyền kháng cáo quyết định này trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định. Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan vắng mặt có quyền kháng cáo quyết định này trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày nhận được quyết định hoặc kể từ ngày quyết định được tống đạt hợp lệ. Viện kiểm sát có quyền kháng nghị quyết định này theo quy định pháp luật.

Quyền yêu cầu thi hành án, nghĩa vụ thi hành án, thời hiệu yêu cầu thi hành án theo quy định của Luật Thi hành án dân sự đối với những quyết định được thi hành theo quy định tại Điều 482 Bộ luật Tố tụng dân sự.

Nơi nhận:
- VKSND huyện Cao Lãnh;
- Người yêu cầu;
- Người có QL,NVLQ;
- Chi cục THADS huyện Cao Lãnh;
- Lưu hồ sơ.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Trần Hồng Thắm